

Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Τόμ. 12, Αρ. 2 (2023)

ICODL2023

Πρακτικά του 12^{ου} Συνεδρίου

για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
Η εξ αποστάσεως και συμβατική εκπαίδευση στην ψηφιακή εποχή

Αθήνα, 24 έως 26 Νοεμβρίου 2023

Τόμος 2

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Αντώνης Λιοναράκης

Ευαγγελία Μανούσου

ISBN 978-618-5335-20-5
ISBN SET 978-618-82258-5-5

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών,
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Ελληνικό Δίκτυο
Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

Η έννοια της λογοκλοπής στην εξΑΕ και η
αξιοποίησή της στην ενίσχυση των
μεταγνώστικων δεξιοτήτων των φοιτητών

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΖΑΧΑΡΗΣ

doi: [10.12681/icodl.5672](https://doi.org/10.12681/icodl.5672)

Copyright © 2024, ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΖΑΧΑΡΗΣ

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Η έννοια της λογοκλοπής στην εξΑΕ και η αξιοποίησή της στην ενίσχυση των μεταγνωστικών δεξιοτήτων των φοιτητών

The concept of plagiarism in Distance Education and its exploitation in the enhancement of students' metacognitive skills

Γεωργία Κων/τια Καραγιάννη
Υπ. Διδάκτωρ ΕΑΠ
Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ06
jimfavo806@gmail.com

Κωνσταντίνος Ζαχαρής
ΣΕΠ ΕΑΠ
Δ/ντης Εκπαίδευσης ΔΔΕ Καρδίτσας
kzaharis@gmail.com

Περίληψη

Στόχος της εργασίας είναι η διερεύνηση της έννοιας της λογοκλοπής, η ανίχνευσή της σε περιβάλλοντα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η αξιοποίησή της με θετικό τρόπο έτσι ώστε να ενισχύσει τις μεταγνωστικές δεξιότητες των φοιτητών. Πιο συγκεκριμένα, στοχεύει στο να αναλυθεί ο ρόλος του λογισμικού "Turnitin" ως προς τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται οι φοιτητές τον έλεγχο κειμενικής ομοιότητας, ως ένα εργαλείο βελτίωσης της ακαδημαϊκής γραφής και παραγωγής πρωτότυπων εργασιών. Για το σκοπό αυτό, χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Εκπαίδευση & Τεχνολογίες σε συστήματα εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης-Επιστήμες της Αγωγής» (ΕΤΑ), του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η χρήση του συγκεκριμένου λογισμικού μπορεί να βοηθήσει τους φοιτητές στην καλλιέργεια των κριτικών και μεταγνωστικών δεξιοτήτων και κατ' επέκταση στη βελτίωση της ακαδημαϊκής γραφής.

Λέξεις-κλειδιά

λογοκλοπή, κειμενική ομοιότητα, πρωτοτυπία, πνευματική ιδιοκτησία

Abstract

The aim of this paper is to explore the concept of plagiarism, its detection in distance learning environments and its use in a positive way in order to enhance students'

metacognitive skills. More specifically, this paper aims to analyse the role of the software "Turnitin", not only in terms of how students perceive textual similarity but also as a tool to improve academic writing and produce original work. For this purpose, data were used from Master's programme "Education & Technologies in distance teaching and learning systems - Education Sciences" (ETA) of Hellenic Open University. Results demonstrate that use of specific software can help students cultivate their critical and meta-cognitive skills and subsequently to improve their academic writing.

Keywords

plagiarism, textual similarity, originality, intellectual property

Εισαγωγή

Η ολοένα και ταχύτερη εξέλιξη της τεχνολογίας και η καθολική πλέον χρήση του διαδικτύου ως μέσου εντοπισμού αλλά και διακίνησης πληροφοριών, οδήγησε τα τελευταία χρόνια στην ολοένα και πιο συχνή παραβίαση της πνευματικής ιδιοκτησίας και την αυθαίρετη οικειοποίηση πνευματικών δικαιωμάτων από τρίτους, φαινόμενο γνωστό ως «λογοκλοπή». Η λογοκλοπή προέρχεται από το λατινικό "plagiarius", που σημαίνει απαγωγή και κλοπή (Husain et al., 2017). Είναι η εκούσια ή ακούσια πράξη απόκτησης πίστωσης για μια επιστημονική εργασία με την αναφορά μέρους ή ολόκληρης της εργασίας κάποιου άλλου και τη δημοσίευσή της σαν να ήταν δική τους, χωρίς αναφορά της πηγής (Siarputra & Santosa, 2016). Όπως παρατηρούν οι Nicholls και Feal (2009), καθώς "η ανταλλαγή πληροφοριών έχει γίνει ευκολότερη, το ίδιο έχει γίνει και η λογοκλοπή" (σ. 4).

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (2004), ως πνευματική ιδιοκτησία ορίζονται τα ονόματα, οι εικόνες, τα σύμβολα, τα λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά έργα και οι καινοτομίες, οι έρευνες ή η πνευματική δραστηριότητα στον εμπορικό, λογοτεχνικό, βιομηχανικό, επιστημονικό και καλλιτεχνικό τομέα. Αυτή η μορφή ιδιοκτησίας έχει δύο διαστάσεις- η μία είναι το στοιχείο της άμεσης ιδιοκτησίας και η άλλη είναι τα αντικείμενα που σχετίζονται με τα στοιχεία

ιδιοκτησίας. Πρόκειται για μη φυσικά, άυλα αλλά και νομικά δικαιώματα. Τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας έχουν αναγνωρισθεί ως ανθρώπινα δικαιώματα στο άρθρο 27(2) της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (1948), σύμφωνα με το οποίο καθένας που είναι δημιουργός οποιασδήποτε επιστημονικής, λογοτεχνικής ή καλλιτεχνικής παραγωγής έχει δικαίωμα στην προστασία της.

Η επιστήμη είναι αναμφισβήτητα η παραγωγή και η διακίνηση γνώσεων και πληροφοριών, με κάθε νέα γνώση να δημιουργείται κάνοντας χρήση της υπάρχουσας γνώσης και να οικοδομείται πάνω σε αυτή (Johnstone, 1991). Στο πεδίο της έρευνας, ο ερευνητής διεξάγει την έρευνα έχοντας ως βάση έγκυρες πληροφορίες στις οποίες καταλήγει μέσα από αναζήτηση σε επιστημονικές βάσεις δεδομένων. Κάθε φορά που γίνεται χρήση των πληροφοριών αυτών, υπάρχει σαφής αναφορά στις πηγές, τηρώντας έτσι το πλαίσιο της επιστημονικής δεοντολογίας (Pjetursson & Lang, 2008). Η χρήση οποιασδήποτε πληροφορίας χωρίς αναφορά θεωρείται παραβίαση των κανόνων επιστημονικής δεοντολογίας.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η πεποίθηση ότι οι ηθικοί κανόνες ισχύουν μόνο για έργα που προετοιμάζονται για δημοσίευση (Armstrong, 1993). Ωστόσο, όλες οι δραστηριότητες (εργασίες, έργα, δραστηριότητες κ.λπ.) που πραγματοποιούνται σε εκπαιδευτικά ιδρύματα με βάση την επιστημονική δεοντολογία πρέπει να τηρούν τους κανόνες δεοντολογίας (Davis, 1997- Thiroux & Krasemann, 2001). Ο George (2010), τονίζει ότι ανεξάρτητα από το πεδίο εφαρμογής της, η χρήση γραπτών σκέψεων και ιδεών κάποιου χωρίς να αναφέρεται η πηγή, θεωρείται αντιδεοντολογική.

Η βιβλιογραφία υπογραμμίζει τρεις κυρίαρχες διαστάσεις της λογοκλοπής: 1^η -η λογοκλοπή ως ηθικό πρόβλημα, 2^η -η λογοκλοπή ως πρόβλημα κοινωνικής ανάπτυξης και 3^η -η λογοκλοπή ως πρόβλημα επιστημονικής έρευνας (Karosi & Dell, 2012). Ενώ όμως έχει παρατηρηθεί αύξηση των μελετών που εξετάζουν τη λογοκλοπή, ιδίως από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 (Adam, 2016), ωστόσο λίγες μελέτες διερεύνησαν τη λογοκλοπή από τη σκοπιά των φοιτητών, καθηγητών ή των ακαδημαϊκών (Blum

2009, Dawson and Overfield 2006, Devlin και Gray 2007- Gullifer και Tyson 2010- Power 2009- Wilkinson, 2009).

Η λογοκλοπή από την πλευρά των φοιτητών είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η τριτοβάθμια εκπαίδευση σε όλο τον κόσμο. Σύμφωνα με τους Gullifer και Tyson (2010) "η λογοκλοπή θεωρείται ότι είναι ένα φαινόμενο με ανησυχητικά αυξητική τάση και τα πανεπιστήμια καλούνται να αφιερώσουν όλο και περισσότερο χρόνο και πόρους για την καταπολέμησή του" (σ. 463). Είναι γεγονός ότι η λογοκλοπή έχει αυξηθεί ραγδαία κατά τα χρόνια της ψηφιακής επανάστασης, με τους φοιτητές να χρησιμοποιούν τις δυνατότητες της τεχνολογίας για να αποκτήσουν πρόσβαση στην εργασία κάποιου αλλά να καταλήγουν –πολλές φορές- να την υποβάλουν ως δική τους εργασία. Αυτή η συμπεριφορά των φοιτητών στα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προκαλεί μεγάλη ανησυχία και προβληματισμό, κυρίως λόγω της καθολικής χρήσης του διαδικτύου (Eret & Ok, 2014) αλλά και της εξάπλωσης της εκπαίδευσης από απόσταση.

Η ανοικτή και εξΑΕ είναι, αποδεδειγμένα, μια εκπαιδευτική προσέγγιση και διαδικασία που παρέχει στο άτομο την ελευθερία να εκτείνεται πέρα από τα όρια του χρόνου και του τόπου, αξιοποιώντας ευέλικτες εκπαιδευτικές ευκαιρίες (UNESCO 2003). Φαίνεται όμως ότι ακριβώς αυτή η «απελευθέρωση» από τον τόπο και χρόνο και η «ανοιχτότητα» με την έννοια της ελεύθερης πρόσβασης, αυξάνει τις πιθανότητες όχι μόνο πρόσβασης στη δουλειά άλλων αλλά και οικειοποίησή της. Ήδη από το 2010, οι Tennant, McMullen και Kaczynski, προέβλεψαν ότι η εκτίναξη της τεχνολογικής προόδου και η αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων θα δημιουργούσε ευκαιρίες για ανήθικες και ανέντιμες πρακτικές στην περίπτωση της ανοικτής και εξΑΕ. Η χρήση του Παγκόσμιου Ιστού έχει καταστήσει την αντιγραφή και την επικόλληση κειμένου ευκολότερη και μερικές φορές ακόμη και μη ανιχνεύσιμη, ιδίως στην περίπτωση της χρήσης εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης (όπως το chat-gpt). Η Ανοικτή πρόσβαση (Open Access), είναι επίσης μια διάσταση που χρήζει διερεύνησης σε σχέση με το φαινόμενο της λογοκλοπής και της παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων. Η παρουσία αναρίθμητων ηλεκτρονικών πηγών και η ελεύθερη πρόσβαση σε αυτές αποτιμάται

πολύ θετικά από τους ανθρώπους που εκτιμούν τη γνώση και πασχίζουν για τη διεύρυνση τόσο της δικής τους γνώσης όσο και της συλλογικής γνώσης. Δεν μπορεί να παραβλέψει όμως κανείς το γεγονός ότι αυξάνει τις ευκαιρίες για λογοκλοπή, κυρίως λόγω της εύκολης μεταφοράς και αντιγραφής κειμένων. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι φοιτητές μπορούν πολύ εύκολα να αντιγράψουν ακόμη και ολόκληρες εργασίες χωρίς φυσικά να αναφέρουν την πηγή. Ταυτόχρονα, παρατηρείται αύξηση στις δικτυακές υπηρεσίες συγγραφής εργασιών, φαινόμενο γνωστό και ως «ghostwriting» (Singh & Ramenigi, 2016) όπου οι φοιτητές αγοράζουν έτοιμες εργασίες παρουσιάζοντάς τες ως δικές τους ή προσλαμβάνουν τρίτους να γράψουν αντί αυτών κατά τη διάρκεια γραπτών εξετάσεων, παρουσιάζοντας τα όποια αποτελέσματα ως δικά τους (Janssens & Tummers, 2015).

Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει ολοένα και πιο εύκολο να ανιχνευθεί η λογοκλοπή με τη χρήση προγραμμάτων λογισμικού ανίχνευσης ομοιότητας εγγράφων (Chew and Blackey, 2010), όπως το Turnitin, DocuLoc, EduTie, Eve2, CopyCatch, Glatt, Moss, JPlag, wordCHECK κ.λπ. Μεταξύ των διαφόρων λογισμικών προγραμμάτων ανίχνευσης ομοιότητας κειμένου, το Turnitin φαίνεται να είναι το πιο δημοφιλές με την υψηλότερη βαθμολογία (Janssens and Tummers, 2015· Ison, 2014).

Σκοπός της εργασίας αυτής, που αποτελεί συνάμα πρόκληση αλλά και πεδίο προβληματισμού για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, είναι να παρουσιάσει δείγμα περιπτώσεων λογοκλοπής σε φοιτητές του ΕΑΠ και να προτείνει τρόπους θετικής αξιοποίησης των συστημάτων ανίχνευσης λογοκλοπής όπως το Turnitin, έτσι ώστε να ενισχυθούν οι μεταγνωστικές δεξιότητες των φοιτητών και η δημιουργική και κριτική σκέψη, προκειμένου να παράγουν αυθεντικά πνευματικά παραδοτέα και να οικοδομούν νέα γνώση αξιοποιώντας κατάλληλα τις υπάρχουσες πηγές.

Βιβλιογραφική επισκόπηση

Οι διαφορετικές πολιτισμικές παραδοχές σχετικά με την πνευματική ιδιοκτησία αποτελούν μια αναμφισβήτητη πηγή σύγχυσης σχετικά με το πώς γίνεται αντιληπτή και κατανοητή η λογοκλοπή. Όπως παρατηρούν οι Heckler και Forde (2015), "οι

αντιλήψεις για τη λογοκλοπή είναι πολιτισμικά εξαρτημένες" (σ. 73). Ακόμα και μικρές διαφοροποιήσεις στις βασικές πολιτισμικές παραδοχές σχετικά με το στυλ διδασκαλίας και μάθησης επηρεάζουν τις αντιλήψεις για τη λογοκλοπή. Για παράδειγμα, οι Hayes και Intron (2005) περιγράφουν πώς η εξοικείωση των μη δυτικών φοιτητών με τις προσεγγίσεις διδασκαλίας που βασίζονται στο βιβλίο και στην ανάκληση πληροφοριών και όχι σε εκείνες που απαιτούν κριτική επισκόπηση πολλαπλών πηγών, οδηγεί σε σύγχυση σχετικά με το τι μετράει ως λογοκλοπή και πώς αυτή μετριέται. Θα μπορούσε να υποστηριχτεί ότι η προτίμηση των δυτικών ορισμών της λογοκλοπής δημιουργεί προβληματισμό αφού ουσιαστικά οδηγεί στην ασυμφωνία και τη σύγχυση σε διεθνή κλίμακα.

Οι αντιλήψεις σχετικά με το τι συνιστά λογοκλοπή διαφέρουν επίσης μεταξύ των ακαδημαϊκών κλάδων. Μελέτες σχετικά με τη λογοκλοπή από κλάδους όπως η Μηχανική (Yeo, 2007), η Ιατρική (Wilkinson, 2009), η Πληροφορική (Razera et al. 2010), η Ψυχολογία (Gullifer and Tyson 2010) και η Οικονομία (Walker 2010), υιοθετούν μια πιο ξεκάθαρη άποψη για τη λογοκλοπή. Αντιλαμβάνονται τη λογοκλοπή με όρους ακαδημαϊκής ανεντιμότητας ή παραβιάσεων της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, ορίζοντάς την ως "εν γνώσει παρουσίαση της εργασίας ή της ιδιοκτησίας ενός άλλου προσώπου ως δικής του, χωρίς την κατάλληλη αναγνώριση ή αναφορά" (Yeo, 2007 σ. 1). Ωστόσο, σε πεδία όπως η Λογοτεχνία, η Συγγραφή και η Επικοινωνία, η έννοια της μοναδικής, αυθεντικής συγγραφής και της σαφούς απόδοσης της πηγής είναι υπό αμφισβήτηση (Logie 2005· Reyman, 2008).

Ο Howard (2007) υποστηρίζει ότι οι υπερβολικά απλουστευτικές διατυπώσεις περί λογοκλοπής παραβλέπουν τις διαφοροποιημένες προσεγγίσεις και τους τρόπους με τους οποίους οι φοιτητές μαθαίνουν να γράφουν ακαδημαϊκά. Αυτές οι πρακτικές αντανakλούν ένα ρεύμα συνεργατικής μάθησης και συλλογικής παραγωγής και απαιτούν προσεκτικό και κριτικό προβληματισμό σχετικά με το τι σημαίνει λογοκλοπή.

Στις μελέτες που επικεντρώνονται στις αντιλήψεις των φοιτητών για τη λογοκλοπή, τα αποτελέσματα είναι ποικίλα και συχνά αντιφατικά. Τα αποτελέσματα ορισμένων

μελετών καταδεικνύουν σύγχυση και άγνοια των φοιτητών σχετικά με τη συνιστά λογοκλοπή (Gullifer & Tyson 2010). Από την άλλη πλευρά, η έρευνα των Heckler και Forde (2015), σχετικά με το αν οι φοιτητές γνωρίζουν ή όχι την έννοια της λογοκλοπής έδειξε ομόφωνη συμφωνία σχετικά με τους ορισμούς. Άλλες έρευνες, όπως αυτή των Childers και Bruton (2016) σχετικά με το τι θα αναγνώριζαν ή δεν θα αναγνώριζαν οι φοιτητές ως λογοκλοπή, κατέδειξε τη σημασία του τρόπου με τον οποίο οι φοιτητές αντιλαμβάνονται την πιθανή λογοκλοπή. Διαφορές υπάρχουν επίσης στο πώς οι φοιτητές και οι διδάσκοντες αντιλαμβάνονται τη λογοκλοπή. Ενώ η Razera et al. (2010) στη μελέτη των αντιλήψεων των φοιτητών και των διδασκόντων σχετικά με το τι θεωρείται λογοκλοπή διαπίστωσαν πολλές κοινές απαντήσεις, η μελέτη του Wilkinson (2009) σχετικά με τις αντιλήψεις των φοιτητών και των διδασκόντων για διάφορες πτυχές της λογοκλοπής δεν βρήκε κοινούς ορισμούς. Ομοίως, οι Brimble και Stevenson-Clarke (2005) διαπίστωσαν ότι οι φοιτητές και οι διδάσκοντες επέδειξαν σημαντικές αποκλίσεις στις αντιλήψεις τους για τη σοβαρότητα της λογοκλοπής, με τους διδάσκοντες να αντιλαμβάνονται περισσότερο τη σοβαρότητα της παραβίασης των πνευματικών δικαιωμάτων από ό,τι οι φοιτητές. Η μελέτη του Yeo (2007) δείχνει ότι οι φοιτητές κατατάσσουν τα είδη λογοκλοπής που περιέχουν "αντιγραφή και επικόλληση" ως τα "χειρότερα", ακολουθούμενα από την "κλωνοποίηση μιας εργασίας". Ο Walker (2010) μελέτησε τις υποβληθείσες εργασίες των φοιτητών για μια χρονική περίοδο πέντε ετών. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι οι φοιτητές διέπρατταν συχνότερα πράξεις λογοκλοπής που περιείχαν παραφράσεις, ακολουθούμενες από τις "κατά λέξη" αντιγραφές κειμένων μιας εργασίας.

Στην περίπτωση της ΕΞΑΕ, το ζήτημα της λογοκλοπής μαζί με τις συνέπειες που επιφέρει, έχει γίνει σημείο μείζονος ανησυχίας για τους ακαδημαϊκούς εδώ και πολλά χρόνια. Ήδη από το 2003, Ο Park ανέφερε στη μελέτη του ότι το 40% έως 90% των φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν αποδεχτεί ότι εμπλέκονται σε κάποιο είδος λογοκλοπής. Λίγο αργότερα, Ο Lanier (2006) διαπίστωσε ότι στην περίπτωση της ΕΞΑΕ, η λογοκλοπή εξαπλώνεται σαν επιδημία.

Οι διαρκώς μεταβαλλόμενες παγκόσμιες συνθήκες επηρεάζουν επίσης τις επιστημονικές μελέτες. Ο ιός Covid-19 (Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, 2020) οδήγησε στον περιορισμό ή/και την αναβολή επιστημονικών δραστηριοτήτων όπως συναντήσεις, συνέδρια, συμπόσια και εργαστηριακή έρευνα ως προφύλαξη και μέτρο αναχαίτισης της εξάπλωσης του ιού (Al Ahdab, 2020 · Hartnett et al., 2020- Pastor, 2020- Vibha et al., 2020). Σε πολλές περιπτώσεις υπήρξε διεξαγωγή αυτών σε ηλεκτρονικό περιβάλλον με την εξΑΕ να εφαρμόζεται καθολικά (Nicola et al., 2020). Μια από τις διαφορές της εξΑΕ από τη δια ζώσης εκπαίδευση συνίσταται στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων (Mullen, 2020). Για παράδειγμα, οι φοιτητές μπορούσαν να ζητήσουν βοήθεια ή να βάλουν κάποιον άλλο να κάνει τις εργασίες ή ακόμα και να εξεταστεί στη θέση τους (με online εξέταση), χωρίς αυτό να μπορεί να αποδειχθεί, δημιουργώντας μια νέα διάσταση καταπάτησης της πνευματικής ιδιοκτησίας του άλλου. Οι Ullah et al. (2020), υποστηρίζουν ότι η λογοκλοπή είναι μια από τα πιο συνηθισμένες ηθικές και δεοντολογικές παραβιάσεις στη διαδικασία της εξΑΕ, ιδιαίτερα στις εργασίες που υποβάλλονται. Ένα από τα συχνά χρησιμοποιούμενα εργαλεία για τον προσδιορισμό του ποσοστού λογοκλοπής των εργασιών είναι Turnitin. Το Turnitin είναι ένα πρόγραμμα υπολογιστή που δείχνει την ομοιότητα μεταξύ επιστημονικών και δημοσιευμένων μελετών (Batane, 2010). Το Turnitin δεν ελέγχει αν μια εργασία που ανεβαίνει στο σύστημα αποτελεί αποτέλεσμα λογοκλοπής. Εξετάζει τη μελέτη στη βάση δεδομένων για να διαπιστώσει αν το άρθρο είναι παρόμοιο ή ταιριάζει με μία από τις πηγές και δίνει ανατροφοδότηση παρέχοντας ταυτόχρονα επισημάνσεις για περαιτέρω έλεγχο (Turnitin, 2020).

Στο φάσμα της λογοκλοπής αναφέρονται συνήθως δέκα (10) περιπτώσεις, ανάλογα με τις πρακτικές και τα σφάλματα, τα οποία εντοπίζονται συνηθέστερα στις εργασίες των φοιτητών. Κάθε περίπτωση έχει λάβει ένα εύκολο στην απομνημόνευση tag για να βοηθήσει τους μαθητές/φοιτητές και τους διδάσκοντες να την εντοπίζουν και να την αναγνωρίζουν ταχύτερα (Turnitin, 2020). Οι περιπτώσεις αυτές είναι:

-1^η περίπτωση (Π1): Η «κλωνοποίηση», η κατά λέξη αντιγραφή της άποψης ή της εργασίας κάποιου άλλου και η υποβολή της αυτούσια, χωρίς καμιά αλλαγή.

- 2^η περίπτωση (Π2): Η αυτούσια χρησιμοποίηση εκτεταμένων κειμένων από μια πηγή χωρίς ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις (συνεχής χρήση του συνδυασμού Ctrl+C).
- 3^η περίπτωση (Π3): Η πρακτική «Βρίσκω – αντικαθιστώ». Αλλαγές στις λέξεις και φράσεις κλειδιά σε σχέση με το αρχικό κείμενο, αλλά ταυτόχρονη διατήρηση του περιεχομένου του.
- 4^η περίπτωση (Π4): «Ανάμιξη», παραφράσεις από διάφορες πηγές έτσι ώστε να συγκροτούν ένα νέο σώμα κειμένου.
- 5^η περίπτωση (Π5): «Ανακύκλωση», χρήση κειμένου που το ίδιο το άτομο παρήγαγε στο παρελθόν, χωρίς αναφορά σε αυτό.
- 6^η περίπτωση (Π6): «Υβριδικό κείμενο», συνδυάζει τέλεια πηγές με αναφορά, με αντιγραμμένα αποσπάσματα χωρίς αναφορά.
- 7^η περίπτωση (Π7): «Συνδυασμός», αναμειγνύει αντιγραμμένο υλικό από πολλαπλές πηγές.
- 8^η περίπτωση (Π8): 404 Error, περιλαμβάνει παραπομπές σε ανύπαρκτες ή ανακριβείς πηγές.
- 9^η περίπτωση (Π9): «Συσσωρευτής», περιλαμβάνει την κατάλληλη αναφορά στις πηγές αλλά στην εργασία δεν περιέχεται σχεδόν καθόλου πρωτότυπο έργο.
- 10^η περίπτωση (Π10): «Αναδημοσίευση», περιλαμβάνει τις κατάλληλες αναφορές, αλλά βασίζεται πολύ έντονα στο αρχικό κείμενο, την αρχική διατύπωση και δομή.

Ερευνητική μέθοδος & στατιστική επεξεργασία

Στην παρούσα εργασία έγινε προσπάθεια να αναλυθεί ο ρόλος του λογισμικού στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται οι φοιτητές τον έλεγχο κειμενικής ομοιότητας, ως ένα εργαλείο βελτίωσης της ακαδημαϊκής γραφής και παραγωγής πρωτότυπων εργασιών. Ο στόχος είναι να δημιουργηθεί μια εικόνα των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων του λογισμικού ως «εργαλείου αντιστοίχισης κειμένου» (text matching tool) που ελέγχει ηλεκτρονικά το παρόμοιο κείμενο του υποβληθέντος υλικού έναντι των περιεχομένων ιστοσελίδων, βάσεων δεδομένων, ακαδημαϊκής δημοσίευσης και υποβληθέντων εγγράφων, στην κοινή δεξαμενή που έχει ορίσει ο διαχειριστής. Πρέπει να τονιστεί ότι η ανίχνευση της λογοκλοπής είναι ζήτημα κυρίως ακαδημαϊκής κρίσης, η οποία εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες (όπως

αναπτύχθηκαν παραπάνω), κάτι που μόνο το ακαδημαϊκό προσωπικό του ΕΑΠ μπορεί να αξιολογήσει, στο πλαίσιο της ερμηνείας των αναφορών που παράγει το λογισμικό.

Για το σκοπό αυτό, συγκεντρώθηκαν στοιχεία από το ποσοστό κειμενικής ομοιότητας που εμφανίζει το λογισμικό κατά την υποβολή της Γραπτής Εργασίας, η οποία αποτελεί κομβικό σημείο στην ακαδημαϊκή πορεία των φοιτητών του ΕΑΠ. Χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από πέντε διαφορετικά ακαδημαϊκά εξάμηνα του μεταπτυχιακού προγράμματος της ΕΤΑ, του πρώτου και δεύτερου έτους, από τρεις Θεματικές Ενότητες, που συνιστούν ένα δείγμα 79 εργασιών. Αναλύθηκαν στατιστικά τα ποσοστά και έγινε προσπάθεια συσχέτισης αυτών με το τελικό βαθμό της Γραπτής Εργασίας. Επίσης αναλύθηκαν τα κυριότερα είδη κειμενικής σύμπτωσης που επισημάνθηκαν από το λογισμικό.

Η ποσοτική έρευνα προσφέρει ασφαλείς εκτιμήσεις και στατιστικά έγκυρα αποτελέσματα, μολονότι είναι συχνά «μονοδιάστατη» και δεν μπορεί να συμπεριλάβει τις «λεπτές αποχρώσεις» των παρατηρήσεων. Στο δείγμα μας παρατηρήθηκε ένας αρκετά υψηλός μέσος όρος (ποσοστό 45%), γεγονός που δικαιολογείται από τη δυναμική φύση του λογισμικού, το οποίο επιτρέπει τη σύγχρονη μεταβολή των ποσοστών, ανάλογα με την προσθήκη νέων εγγράφων στη δεξαμενή. Η τυπική απόκλιση ήταν σχετικά μικρή (0,22), κάτι που σημαίνει πως τα δεδομένα είναι στατιστικά συγκεντρωμένα γύρω από το μέσο όρο.

Πίνακας 1: Αναφορές turnitin

N	Valid	79
	Missing	0
Mean		,4459
Median		,3500
Std. Deviation		,22388
Variance		,050

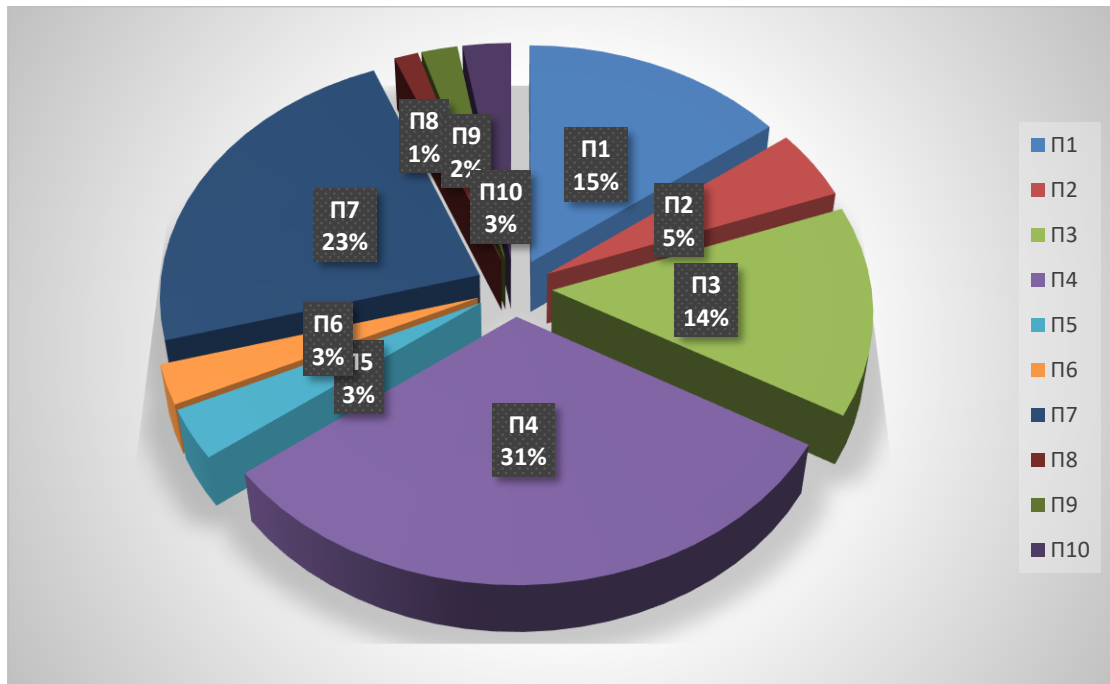
Δεν υπήρξε ιδιαίτερη διαφοροποίηση των ποσοστών ανά εξαμηνιαίο μάθημα. Οι μέσοι όροι κάθε περιόδου δεν εμφανίζουν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Επίσης δεν παρατηρήθηκε ισχυρά σημαντική συσχέτιση του ποσοστού του turnitin σε σχέση

με τον τελικό βαθμό της γραπτής εργασίας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αρκετοί φοιτητές προβαίνουν σε διορθώσεις και επανυποβολή των εργασιών, έπειτα από τις υποδείξεις των καθηγητών – συμβούλων.

Το λογισμικό παράγει αναφορές με βάση το αρχικό κείμενο (originality reports), οι οποίες στη συνέχεια θα πρέπει να ερμηνεύονται προσεκτικά από τον καθηγητή-σύμβουλο. Πριν από τη δημιουργία της αναφοράς θα πρέπει να αφαιρούνται η βιβλιογραφία, μικρές αντιστοιχίσεις (λέξεις ή ποσοστό) καθώς και οι φράσεις σε quotes. Η ερμηνεία των αναφορών, που υποβοηθείται από τους διαφορετικούς χρωματικούς συνδυασμούς, πολλές φορές δεν είναι εύκολη και εξαρτάται από τη εμπειρία του μελετητή. Όταν π.χ. υπάρχει ποσοστό του δείκτη ομοιότητας μεγαλύτερο του 30%, θα πρέπει να διερευνηθεί διεξοδικότερα και να αποκλειστούν κρίσιμα ενδεχόμενα: αν προέρχεται από μια πηγή ή είναι διάσπαρτο σε διαφορετικές, σε ποιο τμήμα του κειμένου κυρίως εντοπίζεται (π.χ. μεθοδολογίας ή συζήτησης), πως ακριβώς κατανέμεται το συγκεκριμένο ποσοστό στις διάφορες πηγές.

Μερικές φορές το Turnitin ταιριάζει μια εργασία με τον εαυτό της ή κάποιο παρόμοιο έγγραφο (ειδικά στην περίπτωση που υποβάλλεται το ίδιο κείμενο από δύο ή περισσότερους συγγραφείς) και αναφέρει δείκτη ομοιότητας κοντά στο 100%. Σε αυτή την περίπτωση, πρέπει να αναλυθεί η πρωτοτυπία λεπτομερώς ελέγχοντας κάθε μία αντιστοιχισμένη πηγή αναλυτικά. Εάν επαληθευτεί ότι η αντιστοίχιση έγινε με ένα παρόμοιο έγγραφο, τότε αυτό θα πρέπει να εξαιρεθεί από την αναφορά χρησιμοποιώντας τις δεδομένες επιλογές του λογισμικού. Όμως ούτε ένα χαμηλό ποσοστό σημαίνει ότι όλα είναι εντάξει με το κείμενο. Γενικά, πρέπει να τονιστεί ότι ο «δείκτης ομοιότητας» δεν είναι «δείκτης λογοκλοπής», δεν υπάρχει ποσοστό που να είναι χαρακτηριστικά «καλό» ή «κακό». Είναι μια ένδειξη της κειμενικής σύμπτωσης που μπορεί να υποκρύπτει ή όχι λογοκλοπή ή αλλιώς ένα εργαλείο για την αποκάλυψη άλλων πιθανών πηγών που ταυτίζονται με το εν λόγω έγγραφο πλήρως ή εν μέρει. Η ακαδημαϊκή κρίση (ανθρώπινη παρέμβαση) είναι πάντοτε απαραίτητη για την τελική αξιολόγηση του κειμένου.

Αναφορικά με τις περιπτώσεις λαθών που αναλύθηκαν με βάση τις γραπτές εργασίες, όπως καταγράφηκαν στις 10 περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, κατά πλειοψηφία εμφανίζονται οι περιπτώσεις 4 (ανάμιξη) με 47%, 7 (συνδυασμός) με 35% και ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά οι περιπτώσεις 1 (κλωνοποίηση) με 22% και 3 (βρίσκω-και-αντικαθιστώ) με 21%. Αυτό είναι αναμενόμενο, ιδιαίτερα σε ακαδημαϊκές εργασίες μεταπτυχιακού επιπέδου, οι οποίες εμφανίζουν υψηλό βαθμό επεξεργασίας και διακρίνονται για την ποιοτική τους διαφοροποίηση.

Εικόνα 1: Συνηθέστερες περιπτώσεις κειμενικής σύμπτωσης

Τελικά, η χρήση του συγκεκριμένου λογισμικού βοήθησε στο να ανοίξει μια ουσιαστική συζήτηση γύρω από την ποιότητα και τις προδιαγραφές των ακαδημαϊκών εργασιών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, συμβουλευόμενοι τις αναφορές του λογισμικού, τροποποίησαν και βελτίωσαν αρκετά τις εργασίες τους, διορθώνοντας τα τμήματα εκείνα που εμφάνιζαν υψηλή κειμενική ομοιότητα. Η ένδειξη του turnitin λειτούργησε ως «δείκτης» για την επισήμανση σημείων του κειμένου που εμφανίζουν σύμπτωση με άλλες πηγές και επομένως πρέπει να προσεχθούν. Επίσης αποτέλεσε και μια ένδειξη πρωτοτυπίας του εγγράφου ως συνόλου, κάτι που επηρεάζει τη γενικότερη εικόνα του και ωθεί τους φοιτητές να αναπτύξουν αυτόνομες δεξιότητες σκέψης.

Προτάσεις

Η ολοκληρωμένη αξιοποίηση των λογισμικών κατά της λογοκλοπής ως εκπαιδευτικών εργαλείων μπορεί να μετατρέψει τον τρόπο με τον οποίο οι φοιτητές βλέπουν και αντιμετωπίζουν την ακαδημαϊκή γραφή, ενισχύοντας ταυτόχρονα τις μεταγνωστικές τους δεξιότητες και την ακαδημαϊκή τους εντιμότητα.

Προτείνεται το όποιο λογισμικό κατά της λογοκλοπής να προσεγγίζεται ως βοήθημα για μια κριτική και θετική εκπαιδευτική προσέγγιση σε σχέση με την ακαδημαϊκή εντιμότητα, παρά ως μια γρήγορη λύση για να σταματήσει η λογοκλοπή και η αντιγραφή. Η χρήση αυτού του είδους του λογισμικού ως πρακτική «αστυνόμησης» των φοιτητών ως προς την διαχείριση της πνευματικής ιδιοκτησίας, είναι πιθανό να επιφέρει μια αντιδραστική στάση απέναντι στο πρόβλημα της λογοκλοπής, χωρίς να ρίχνει φως στους λόγους που είναι πιθανό να τη διαιωνίζουν, τις πραγματικές προθέσεις των φοιτητών και τις ενέργειες που μπορούν να την αποτρέψουν. Οι σύγχρονες τεχνολογικές προκλήσεις στο εκπαιδευτικό περιβάλλον, απαιτούν προσεγγίσεις που προσανατολίζονται περισσότερο στην προληπτική εκπαίδευση παρά στην τιμωρία. Απαιτείται αλλαγή από το Ελεγκτικό στο Εκπαιδευτικό Πρότυπο. Τα λογισμικά κατά της λογοκλοπής δεν πρέπει να θεωρούνται απλώς ως "παγίδες" για τους φοιτητές αλλά να αντιμετωπίζονται ως εργαλεία ευαισθητοποίησης των φοιτητών σχετικά με τη σημασία της ακαδημαϊκής εντιμότητας.

Επιπλέον, η εφαρμογή στρατηγικών ενεργητικής μάθησης και η ενίσχυση της αυτο-αποτελεσματικότητας έχουν αποδειχθεί κατάλληλες στην ανάπτυξη συμπεριφορών κατά της λογοκλοπής (Rocher, 2020). Οι Stephens και Wangaard (2016) προσθέτουν ότι για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων που σχετίζονται με την ακαδημαϊκή ακεραιότητα, οι φοιτητές πρέπει να έχουν καλές δεξιότητες ακαδημαϊκής γραφής (τεχνικές παράφρασης, παραπομπής και διαχείρισης χρόνου), κριτική σκέψη που να μπορεί να οδηγήσει στην απόρριψη της συμπεριφοράς αντιγραφής και προσωπική προθυμία για ενίσχυση της αυτο-εικόνας τους (δύναμη του εγώ για την αποφυγή συμπεριφοράς λογοκλοπής).

Ενίσχυση των Μεταγνωστικών Δεξιοτήτων

Η μεταγνώση αναφέρεται στην επίγνωση και κατανόηση των γνωστικών διαδικασιών του ατόμου, ουσιαστικά στο να σκέφτεται κανείς πάνω στον τρόπο σκέψης του. Περιλαμβάνει την αναγνώριση, την παρακολούθηση και τη ρύθμιση των γνωστικών δραστηριοτήτων του ατόμου, όπως η επίλυση προβλημάτων, η μάθηση και η κατανόηση. Οι μεταγνωστικές στρατηγικές, όπως η αυτοαξιολόγηση και ο αναστοχασμός, επιτρέπουν στα άτομα να γίνουν πιο αποτελεσματικοί ως προς τη μάθηση τους αλλά και ως προς άλλες δεξιότητες όπως η επίλυση προβλημάτων. Η έννοια της μεταγνώσης έχει τις ρίζες της στο έργο του αναπτυξιακού ψυχολόγου Jean Piaget, ο οποίος περιέγραψε πώς τα παιδιά κατανοούν τις δικές τους διαδικασίες σκέψης καθώς ωριμάζουν (Piaget, 1954). Αργότερα, ο John Flavell επέκτεινε αυτή την ιδέα, επινοώντας τον όρο "μεταγνώση" και κάνοντας διάκριση μεταξύ της μεταγνωστικής γνώσης (επίγνωση των δικών μας γνωστικών διαδικασιών) και της μεταγνωστικής ρύθμισης (έλεγχος των γνωστικών μας δραστηριοτήτων) (Flavell, 1979). Η μελέτη και η κατανόηση της μεταγνώσης έχουν επιπτώσεις στην εκπαίδευση, καθώς μπορεί να ενδυναμώσει τους μαθητές/φοιτητές να αναλάβουν τον έλεγχο της μάθησής τους, επιτρέποντάς τους να γίνουν πιο αυτόνομοι και αποτελεσματικοί μαθησιακά.

Η ενίσχυση των μεταγνωστικών δεξιοτήτων μέσω της αξιοποίησης των λογισμικών κατά της λογοκλοπής μπορεί να επιτευχθεί μέσω των ακόλουθων στρατηγικών:

-Ανασκόπηση: Χρησιμοποιώντας το λογισμικό κατά της λογοκλοπής, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να επανεξετάσουν τα γραπτά τους, να αναγνωρίσουν τυχόν ατέλειες και να καταλάβουν την σημασία της πρωτοτυπίας.

-Αυτορρύθμιση: Οι φοιτητές μπορούν να επεξεργαστούν, να τροποποιήσουν και να βελτιώσουν τις εργασίες τους με βάση τα αποτελέσματα του λογισμικού, αυξάνοντας έτσι την αυτορρύθμιση της μάθησής τους.

- Αναζήτηση Πηγών: Οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα λογισμικά για να εντοπίσουν πόσο αυθεντικό είναι το έργο τους και να κατανοήσουν πότε και πώς πρέπει να παραπέμπουν σωστά σε πηγές.

-Στρατηγικές Μάθησης: Μέσω της ανατροφοδότησης του λογισμικού, οι φοιτητές αναγκάζονται να αναζητούν και να εφαρμόζουν διάφορες στρατηγικές για την

επεξεργασία και αναδιατύπωση της πληροφορίας, προκειμένου να δημιουργήσουν ένα πρωτότυπο και αυθεντικό κείμενο.

-Κριτική Σκέψη: Χρησιμοποιώντας τα λογισμικά, οι φοιτητές μαθαίνουν να ερμηνεύουν τις πηγές πληροφορίας με κριτικό τρόπο, αναγνωρίζοντας τις αξιόπιστες πηγές και αποφεύγοντας την αντιγραφή.

-Στοχοθεσία: Με τη βοήθεια του λογισμικού, οι φοιτητές μπορούν να διαμορφώνουν πιο ρεαλιστικούς και επιτεύξιμους στόχους σχετικά με την ποιότητα των εργασιών τους.

Αυτορρύθμιση στη Μάθηση

Η αυτορρύθμιση στη μάθηση αφορά τη διαδικασία κατά την οποία οι μαθητές οργανώνουν ενεργά τις δικές τους διαδικασίες μάθησης, αξιολογούν την πρόδο τους, διαμορφώνουν στρατηγικές και προσαρμόζονται στις ανάγκες τους για να επιτύχουν τους εκπαιδευτικούς τους στόχους.

Όταν τα λογισμικά κατά της λογοκλοπής χρησιμοποιούνται με στρατηγικό τρόπο, μπορούν να προωθήσουν την αυτορρύθμιση με τους εξής τρόπους:

-Αυτο-αξιολόγηση: Πριν την υποβολή μιας εργασίας, ο φοιτητής μπορεί να χρησιμοποιήσει το λογισμικό για να ελέγξει την πρωτοτυπία του. Τα αποτελέσματα μπορούν να του δώσουν μια καλή εικόνα για το πόσο αυθεντική είναι η εργασία του και πού πρέπει να επικεντρωθεί για βελτιώσεις.

-Στρατηγικές Αναδιατύπωσης: Εάν το λογισμικό εντοπίσει σημεία που είναι πολύ κοντά στο πρωτότυπο, ο φοιτητής μπορεί να αναθεωρήσει το κείμενό του, να εφαρμόσει διαφορετικές τεχνικές αναδιατύπωσης και να αποφασίσει πώς να ενσωματώσει πληροφορίες με πιο πρωτότυπο τρόπο.

-Ρύθμιση Στόχων: Εντοπίζοντας περιοχές για βελτίωση μετά τον έλεγχο με το λογισμικό, ο φοιτητής μπορεί να θέσει συγκεκριμένους στόχους για τις μελλοντικές του εργασίες, όπως η ενίσχυση των δεξιοτήτων του στην παράθεση ή την αναδιατύπωση.

-Ενίσχυση αυτο-εικόνας & αυτο-ενθάρρυνση: Επιτυγχάνοντας πιο αυθεντικές εργασίες μετά τη χρήση του λογισμικού, ο φοιτητής μπορεί να νιώσει μεγαλύτερη

εμπιστοσύνη στις δυνατότητές του και να αναγνωρίσει τη σημασία της αυτορρύθμισης στην εκπαιδευτική του διαδρομή.

Συμπέρασμα

Στη σημερινή απαιτητική εποχή, η έννοια της εμπιστοσύνης είναι κομβική για την ανάπτυξη και δημιουργία στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις και ιδιαίτερες δυσκολίες, ιδιαίτερα στον τομέα της παραγωγής ιδεών και πρωτότυπου ακαδημαϊκού λόγου. Η διαφύλαξη του κύρους και της ακεραιότητας της πνευματικής ιδιοκτησίας είναι θεμελιακή προϋπόθεση για την ύπαρξη και συνέχιση της λειτουργίας τους. Το λογισμικό ανίχνευσης κειμενικής ομοιότητας – λογοκλοπής είναι ένα βασικό εργαλείο στην κατεύθυνση αυτή. Μπορεί να βοηθήσει τόσο τους φοιτητές όσο και τους καθηγητές τους να εντοπίσουν τα αδύναμα – μη πρωτότυπα σημεία των εργασιών τους, να τα αλλάξουν και να βελτιώσουν την γενικότερη εικόνα τους, καλλιεργώντας ταυτόχρονα τις κριτικές, αναστοχαστικές και μεταγνωστικές τους δεξιότητες.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Adam, L. (2016). Student Perspectives on Plagiarism. T. Bretag (Ed.), *In Handbook of academic integrity* (pp.519-533). Springer.
- Al Ahdab, S. (2020). Knowledge, attitudes and practices (KAP) towards pandemic COVID-19 among Syrians. *BMC Public Health* 21, 296.
- Armstrong, D. (1993). Ethics and professionalism in accounting education: A sample course. *Journal of Accounting Education*, 11(1), 77-92.
- Batane, T. (2010). Turning to Turnitin to fight plagiarism among university students. *Journal of Educational Technology & Society*, 13(2), 1-12.
- Blum, S. D. (2009). [Title of the article or book chapter]. Title of the Journal or Book.
- Chew, E., & Blackey, H. (2010). E-Plagiarism Detection at Glamorgan. *World Academy of Science, Engineering and Technology*, 69, 195-199.
- Brimble, M., & Stevenson-Clarke, P. (2005). Perceptions of the prevalence and seriousness of academic dishonesty in Australian universities. *The Australian Educational Researcher*, 32(3), 19–44.
- Childers, D., & Bruton, S. (2016). “Should it be considered plagiarism?” student perceptions of complex citation issues. *Journal of Academic Ethics*, 14(1), 1–17.
- Dawson, M., & Overfield, J. (2006). Plagiarism: Do students know what it is? *Bioscience Education*, 8(1), 1-15.

- Davis, M. (1997). Developing and using cases to teach practical ethics. *Teaching Philosophy*, 20(4), 353-385.
- Devlin, M., & Gray, K. (2007). In their own words: A qualitative study of the reasons Australian University students plagiarize. *High Education Research & Development*, 26(2), 181-198.
- Eret, E., & Ok, A. (2014). Internet plagiarism in higher education: tendencies, triggering factors and reasons among teacher candidates. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(8), 1002-1016.
- Flavell, (1979). Metacognition and cognitive monitoring: A new area of cognitive–developmental inquiry. *American Psychologist*, 34(10), 906–911.
- George, A. (2010). Ethics and motivation in remedial mathematics education. *Community College Review*, 38(1), 82-92.
- Gullifer, J., & Tyson, G. A. (2010). Exploring university students' perceptions of plagiarism: A focus group study. *Studies in Higher Education*, 35(4), 463-481.
- Hartnett, M. et al., (2020). Drastic Measures: Coercive enforcement and economic effects of pandemic suppression in Jordan. *The COVID-19 Pandemic in the Middle East and North Africa*, 65.
- Hayes, A. & Intron, L. D. (2005). Cultural values, plagiarism, and fairness: When plagiarism pets in the way of learning. *Ethics & Behavior*, 15(3), 213–231.
- Heckler, N. & Forde, D. (2015). The role of cultural values in plagiarism in higher education. *Journal of Academic Ethics*, 13(1), 61–75.
- Howard, R. (2007). Understanding “internet plagiarism”. *Computers and Composition*, 24(1), 3–15.
- Husain, F. M., Al-Shaibani, G. K. S., & Mahfoodh, O. H. A. (2017). Perceptions of and attitudes toward plagiarism and factors contributing to plagiarism: A review of studies. *Journal of Academic Ethics*, 15(2), 167–195.
- Ison, David C. (2014). Does the Online Environment Promote Plagiarism? A Comparative Study of Dissertations from Brick-and-Mortar versus Online Institutions: *Journal of Online Learning & Teaching*, 10(2), 272-281.
- Janssens, K., & Tummers, J. (2015). A pilot study on students' and lecturers' perspective on plagiarism in higher professional education in Flanders. In *Plagiarism across Europe and beyond 2015* (pp. 12-24). Mendelu Publishing Centre.
- Johnstone, B. (1991). Why is science difficult to learn? Things are seldom what they seem. *Journal of Computer Assisted Learning*, 7(2), 75-83.
- Kaposi, I., & Dell, C. (2012). Discourses of plagiarism: moralist, proceduralist, developmental and inter-textual approaches. *British Journal of Sociology of Education*, 33(6), 813-830.
- Lanier, C. (2006). Academic integrity and distance learning. *Journal of Criminal Justice Education*, 17(2), 244-261.
- Mullen, L. (2020). Does modality matter? A comparison of aspiring leaders' learning online and face-to-face. *Journal of Further and Higher Education*, 44(5), 670-688.
- Nicholls, A., & Feal, R. G. (2009). *MLA handbook for writers of research papers* (7 Ed.). New York: Modern Language Association of America.

- Logie, R. (2005). Cut and paste: Remixing composition pedagogy for online workspaces. In K. St. Amant, & P. Zemliansky (Eds.), *Internet-Based Workplace Communications: Industry and Academic Applications* (pp. 299-316). IGI Global.
- Park, C. (2003). "In other (people's) words: Plagiarism by university students-literature and lessons". *Assessment & Evaluation in Higher Education*, (28)5.
- Pastor, J. (2020). Sentiment analysis on synchronous online delivery of instruction due to extreme community quarantine in the Philippines caused by Covid-19 Pandemic. *Asian Journal of Multidisciplinary Studies*, 3(1), 1-6.
- Pjetursson, B. E., & Lang, N. P. (2008). Prosthetic treatment planning on the basis of scientific evidence. *Journal of Oral Rehabilitation*, 35, 72-79.
- Power, L. G. (2009). University students' perceptions of plagiarism. *The Journal of Higher Education*, 80(6), 643-662.
- Piaget, (1954). *The Construction of Reality in the Child*. New York: Basic Books.
- Razera, D., Verhagen, H., Pargman, T. C., & Ramberg, R. (2010, June). Plagiarism awareness, perception, and attitudes among students and teachers in Swedish higher education—a case study. In 4th International plagiarism conference—towards an authentic future. North Umbria University in Newcastle Upon Tyne-UK (pp. 21-23).
- Reyman, J. (2008). Rethinking plagiarism for technical communication. *Technical Communication*, 55(1), 61–67.
- du Rocher, A. R.(2020). Active learning strategies and academic self-efficacy relate to both attentional control and attitudes towards plagiarism. *Active Learning in Higher Education*, 21(3), 203–216.
- Siaputra, I. B., & Santosa, P. I. (2016). Academic integrity campaign in Indonesia. In T. Bretag (Ed.), *Handbook of academic integrity* (pp. 75–86). Springer
- Singh, Shawren, & Remenyi, Dan. (2016). Plagiarism and ghostwriting: The rise in academic misconduct. *South African Journal of Science*, 112(5-6), 1-7
- Stephens & Wangaard (2016). The achieving with integrity seminar: An integrative approach to promoting moral development in secondary school classrooms. *International Journal for Educational Integrity*, 12(1), 1–16.
- Tennant, P., McMullen, R., & Kaczynski, D. (2010). *Teaching, learning and research in higher education: A critical approach*. New York: Routledge.
- Thiroux, J. P., & Krasemann, K. W. (2001). *Ethics: Theory and practice*. Prentice Hall.
- Towne, L., & Shavelson, R. (2002). *Scientific research in education*. New York: National Academy Press Publications Sales Office.
- Turnitin (2020). Retrieved from <https://www.turnitin.com/resources/>.
- Vibha, A. N. P., Kamath, G. B., & Pai, D. V. (2020). Keeping the Country Positive during the COVID 19 Pandemic: Evidence from India. *Asian Journal of Psychiatry*, 51(2020).
- Ullah, F., Wang, J., Farhan, M., Jabbar, S., Wu, Z., & Khalid, S. (2020). Plagiarism detection in students' programming assignments based on semantics: Multimedia e-learning based smart assessment methodology. *Multimedia Tools and Applications*, 79(13), 8581-8598.
- UHNHR (1948). Οικουμενική Διακήρυξη για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ανακτήθηκε από την ιστοσελίδα United Nations Human Rights: http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/grk.pdf
- Yeo, S. (2007). First-year university science and engineering students' understanding of plagiarism. *Higher Education Research & Development*, 26(2), 199–216.
- Walker, R. (2010). Measuring plagiarism: Researching what students do, not what they say they do. *Studies in Higher Education*, 35(1), 41–59.

Wilkinson, J. (2009). Staff and student perceptions of plagiarism and cheating. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 20(2), 98–105.

World Health Organization. (2020). Clinical management of severe acute respiratory infection (SARI) when COVID-19 disease is suspected. In *Terim Guidance*, 13 March 2020.

World Intellectual Property Organization. (2004). *WIPO Intellectual Property Handbook: Policy, Law and Use* (No. 489).